

శివుడు

— కమా-చంద్రమౌళి

||| వన్నెందేండ్ల శివుని ఒళ్ళు మసివట్టిన మట్టికుండ రంగులో మిలమిలా మెరుస్తోంది. వాని ఒంటిపై చొక్కాలేదు. నెత్తికి నూనె లేదు కాళ్ళకు చెప్పులు లేవు తింటానికి తిండిలేదు-మొలలో పిర్రలు చిరిగిన ఓ పెద్ద నైజా నిక్కరుంది

వాడు ఊరి చివరి తాటి తోపులో కాళ్ళు నిక్కించి తాల నైనికునిలా నిలబడి దీక్షగా తాడిచెట్ల వెమక మెరుస్తూ కనిబడే తారు రోడ్డు వంక చూస్తున్నాడు ఎట్టవగలు.... విసురుగా వచ్చిన వడిగాలి వాని దవడలు వాయింది వెళ్ళి పోయింది. గాలికి కనురెప్పలను మిటకరించి. మళ్ళీ తిదేకంగా ఆటే చూస్తున్నాడు

వాని జుట్టులోనుండి చెమట ధారగా కణ తలపై నుండి కారి.... రోడ్డుపైనుంచి లాదీ యింకా రావడేదు

“యింకెప్పుడూ వచ్చేదీ లారీ....” అని గొణిగే రెవరో వెనుకకన్న మందిలోంచి తువుక్కున వుప్పేసి మళ్ళీ చుట్టను నోడ్లొ పెట్టుకుంటూ.

“ఎస్తది వస్తది-గట్ల తొందరవడే ఎల్లరో ఏల మంది ఎవ్వగం వందల లారీల తంతు.... అంతా ధారీ వనాయె మరి” సర్పంచ్ సత్తెం గొంతు

శివుడు చూడడం మాని వెనక్కి తిరిగి

సర్పంచ్ వంక చూశాడు
అతను నిలబడి వున్నాడు ... చుట్టూ ఊళ్ళో నుండి కిరాయికోసం వెళ్ళాల్సిన జనం కాపడి చుట్టూ అమాయకపు గొర్రెలా కూర్చుని....
“అరేయ్ ... యీలోగా మీకు మీరు వట్టం పోంగనే ఏమేం చెయ్యాలన్నో చెప్తా మంది గినుండ్లీ.... యిన్నగా—”

“అ... చెప్పండి”
“యిప్పుడు లారీ త్రది గద. రాంగనే ఆ వచ్చినోడు నాకు పైకమిస్తడు నేను అవి తీస్కొని మీకు మనిషి తొండ్రూపాలిస్త. ఎంటనే మీ లారీల ఎక్కాలె అర్జగంటల మిమ్ముల్ని వట్టం తీస్కపోద్దది పోంగనే ఒక పేద్ద దొడ్లె మీమ్ముల్ని దింపుతారు. అప్పటికే ఆడి మీలెక్కనే ఎన్నెన్నో ఊర్లలైకెళ్ళొచ్చిన జనం వేల మందుంటరు యిగ మీ కిందకి టిఫిస్తు వెద్దరు మీరు మండగా కడుచునిండ తినాలె. తిన్నంక మీకు వట్టకుంటాన్ని రాతలు రాసిన అట్టలిస్తరు వట్కొవాలె”

“వాటిమీద ఏం గానుంటది వకేలా”
“ఏం లా నుంచేందిగా వట్కొమంచె వట్కొ గంతె. నడువమంటరు లై న నడువండ్లీ. అందకెళ్ళి ఒకడేదో బర్తడు వాడల్ల బర్తే మీరేమని ఒగ్రాల్సొ ముందుగనే

మీకు చెప్పరు గట్లనే ఒరుండ్లీ. ఐసాయె”
“అరెంక”

“మీరు ఊరేడింపుల నడిచి నంక ఓ కాగ మైదాన అందరూ కూకోవాలె. ఎవరో మాట్లాడరు. మీరు వినాలె అప్పుడిప్పుడు నప్పట్టు కొట్టాలె మీటింగై పో...నంక మీకు మల్ల మనిషికి తొండ్రూపాలిస్తరు తీస్కొని అదే లారెక్కె మనూరు రాండ్లీ-ఐపోయె”

“మరి నువ్వస్తవా మాతోటి-” శివుని ప్రశ్న.
“నేనేందుకురా నేనాను”

“మరి మమ్ముల్ని వంపి నువ్ రానందుకు టుకెన్ని రూపాలిస్తర్”

“అరే శివా-గవన్ని నీకెందుకు.... చెప్పింది చెయ్యరా బాగువద్దవ్” అని అంటూండ గనే

ద్ద్ద్ద్ .. ద్ .. ద్ .. ద్ .. ద్—
లారీ చప్పుడు వినబడ్తూ ...

అందరూ అటుదూశారు లారీ దుమ్ము రేపుకుంటూ చూసుకొస్తోంది వచ్చినచ్చి అగి- అంశలోనుండి ఓ ఏనుగు గున్నలాంటి మనిషిదిగి-సర్పంచ్ నడిగి తెలుసుకుని చేతి లోని బ్యాగ్ లోనుండి ఒక కొత్త రెండ్రూ పాయలనోట్ల కట్లను అందించాడు.

వెంటనే-కట్ల తెగి-
సర్పంచ్ ఒక్కోనోటును ఒక్కో మనిషికి యచ్చి

“ఎక్కుండ్లీగా దబదబ .. జల్ల జల్లి-”
శివుని చేతికి నోటు అంది-

నోటువంక పరిశీలనగాచూచి ... కారుతున్న చెమటను చిమ్మి.... పరుగుతీశాడు-
ఒరుగు .. వరుగు....

ఎండలో.... శాలే భూమిపై బోసి పాదాలలో ... వీచే వడిగాలి నడుమ

బ్యాడ్లీల వ్యక్తి.... చటుక్కున ఒంటిపైచొక్కాలేని శివునివంక అసహ్యంగా ఉగ్రంగా చూచి-కసిగా కాగితాన్ని చాతీపై నున్న తోలెపై ఉంచి గుండుసూదితో గుచ్చి- క్షణంలో పదోవంతు కాలంలో- గుండుసూది చర్మంలో నుండి చొచ్చుకుని దిగింది. అమ్మాఅని అరిచాడు శివుడు.

ఉరికి ఉరికి—కూలిపోదోతున్న గుడిసె
ముందాగి.... "అవ్వా... అవ్వా—" అని
అరిచి.... వాకిట్లో ఊగిపోతూ.... మోసపోస్తూ—
లోలనుండి ఓ చీకెపోయిన మనిషి
బయటికొచ్చి—

"యింగోనె... ఓటిని తీస్తోంది బువ్వ
వండు నేను గాత్రికాస్త" అని వెనుదిరిగి—
"అరేయ్—ఎలా... శివా.."

శివుడు ఆమె చూడలు వినలేదు పరుగెత్తు
తూనే ఉన్నాడు లారీ దిక్కు.

అప్పటికే లారీనిండా జనం ఎక్కారు
వచ్చిన శివున్ని "ఎటు పోవాలి లంజా
కొద్దు ఒకటిక్కు అలన్నమైతాందంలే....
నడు నడు..."

శివుడు చకచకా ఎక్కారు
లారీ కదిలింది

దుమ్ములో నుండి యికిరిస్తూ కనిపిస్తున్న
పర్సంట్ చేతిలో మిగిలిన రెండ్రూపాయల
నోట్లకట్ట...

శివునికి ఎంతో సందరంగా వుంది లారీ
వ్రయాణం విమాన ప్రయాణంలా. పరిగెత్తు
తున్న చెట్లనూ, గుట్లనూ, గట్లనూ చూస్తు
న్నాడు

ఎన్నో రోజుల త్యాగ.... రెండ్రూపా
యలు....

వారానికి నాల్గోరోజులు వస్తుంటే అవ్వ
....తను....

ఇవ్వాల... అవ్వ బువ్వ తింటుంది—
తను "టిపి... టిపి... టిపి పెద్దర
టక్కడ"

లోపల ఏదో ఉత్సాహం....
వసగాలికూడా ఎంతో ఆనందంగా లోస్తోంది
శివునికి.

• • •
"దిగుండ్లీ.... దిగుండ్లీ దిగి అగో....
గామాలకు కూర్చున్నాయన దగ్గరికు వెళ్ళండి—
పోండి దబ్బున"

అతను చూపించినచోట ఒక వ్యక్తి చిన్న
బల్లపై కూర్చుని.... అతని ప్రక్క గోడకు
ఏవేవో అటలా- వాటిపై ఎన్నెన్నో గాతలు....

"వాటిని పట్టుకుంటే బాగుండు—"
నడుస్తున్నాడు శివుడు

అక్కడే యింకో మనిషి ప్రక్కన గిన్నె.
దగ్గటి పోగానే ఒక కాగితంలో గంతుడు
పువ్వాను ఉపక్కునవేసి—అందించి "దబ్బున
తిని ఆడికిపోయి బ్యానర్ తీస్తోంది"

జనం తలలూవూ పువ్వాకాగితం అందు
కుని

శివుని చేతిలో పొట్లం పడింది....
అమ్మతాన్ని పొందిన రాక్షసునిలా ఆనందంలో
పుర్వితబ్బిబ్బయి—

తిని.... గబగబా తిని....
త్రేన్వి.... వెళ్ళాడు బ్యాడ్లీలుపెద్దన్న చోటికి
కూలో.

కుర్చీలో కూర్చున్న మనిషి చటుక్కున
కూలోని మనిషి చొక్కా జేబు నందుకుని
గుండు సూడితో బొమ్మ కాగితాన్ని గుచ్చి
రాసిన అట్ట కట్టిన కట్టెను చేతికిస్తున్నాడు.

కూ వరుసగా కిదులుతూ—
శివుని వంతు వచ్చింది

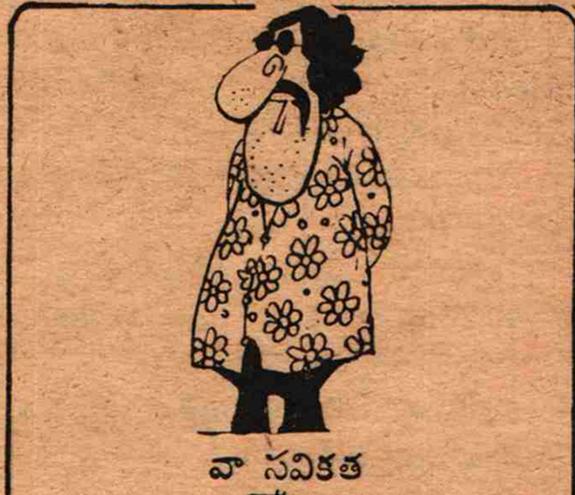
బ్యాడ్లీల వ్యక్తి... చటుక్కున ఒంటిపై
చొక్కాలేని శివునివంతు అనన్యంగా ఉగ్రంగా

(మొదటి పేజీ)

చూచి—కసిగా కాగితాన్ని చాతీపై నున్న
 తోలుపై కంచి గుండు సూదితో గుచ్చి—
 క్షణంలో పదోవంతు కాలంలో—గుండు
 సూది చర్మంలో నుండి చొచ్చుకుని దిగి ...
 “అమ్మా” అని అరిచాడు శివుడు
 రక్తం ఎర్రగా బొట బొటా కారి....
 చాతీపై నున్న మూడు రంగులు.. రక్తంతో
 తడుస్తూ
 చేతికి ఒక అట్టనిచ్చి “పో బే” అని మెకబట్టి
 గెంపేశాడా వ్యక్తి.
 గుండెలపై మంట....మంట.... ప్రాణం
 పోతున్నట్టుగా బాద
 నడుస్తున్నాడు శివుడు
 ఎవరో ఏవో నినాదాలు చెబున్నారు వాటికి
 ప్రతిగా జనం ఏమని అరివాలో అతనే ఆరచి
 చూపిస్తున్నాడు
 వెంట వెంటనే క్యూ తయారై —
 ఊరేగింపు మొదలైంది.... ఒకరినొకరు
 తోసుకుంటూ నెట్టుకుంటూ, కుమ్ముకుంటూ...
 ఊరేగింపు.... సముద్రంలా ఊరేగింపు
 “వీళ్ళందరికీ రూవాయలిచ్చే....” శివుడు..
 అబ్బా... నోప్పి.... గుండెలపై గుండుసూది..
 తీసుకుందామా.... యింకెంత నొస్తుందో—
 మూడు రంగుల జండా పూర్తిగా రక్తంతో
 తడిసిపోయింది. చేతిలోని అటవంక చూస్తే...
 ఏవో అక్షరాలు... అవేమిదో అనకు తెలియవు
 తెలియని దానికోసం పోగాటం.... అరుపులు....
 కేకలు.... బొబ్బలు
 సాగుతోంది ఊరేగింపు—
 ఉప్పెనలా.... తుపానులా....
 యీ లోపలే ఎక్కడో ‘థాం’ అనిచప్పుడు.

అప్పటిదాకా వెంట నడుస్తూనే పోలీసులు
 చెల్లా చెదరై —
 ఎక్కడినుండి పుట్టాయో మంటలు ...
 మంటలు....
 మంటలు క్షణాల్లో వ్యాపిస్తూ—బస్సులు..
 యింధు—కాటాటా -
 “మార్... మార్”
 పక్క పక్క—ఎముకలు పగిలేలా....
 కగ్రిలు వైస్ గో విహారం చేస్తూ—
 “డిష్... డిష్”
 తెలని పొగ—కళ్ళ మంటలు....
 ఎరుగు ... పరుగు.... ఎవనికి తోచిన దిక్కు
 వాడు. తొక్కుకుంటూ... తోసుకుంటూ....
 అరుచుకుంటూ
 బీబిత్సం—
 “మార్”—టో మార్”
 యింకా తీసే...
 కకావికలై జనం—రాతిపై పడి చిల్లిన గజ
 పరికి ముక్కల్లా.
 శివుడు ఉరుకుతున్నాడు... భయంతో
 చేతిలో జండా.... గుండెపై గుచ్చుకున్న
 గుండుసూది
 ఎవరో తోసేశారు....
 క్రోందపడి... తొక్కుతున్నారు.. “అమ్మా..
 అయ్యో బాబూ... అమ్మా—”
 వై నుండి వందల మంది.
 “ఫైర్—”
 టిప్పుం... టిప్పుం....
 “అమ్మా....”
 కేక....
 శివుని కేక....

వా సవికత

చిత్రకారుడు చిదంబరం ఓ ఆలివాస్త
 విక చిత్రాన్ని గీసి స్నేహితుడైన డాక్టరు
 ధర్మాపుకి చూపెట్టాడు.
 డా ధర్మాపు ఓ గంట చిత్రాన్ని
 పరికించి చివరికి ఆ చిత్రంలో వ్యక్తికి
 టి బీ వుందని తేల్చాడు
 -ఎ- ఆర్. ప్రభావతి (విజయవాడ)

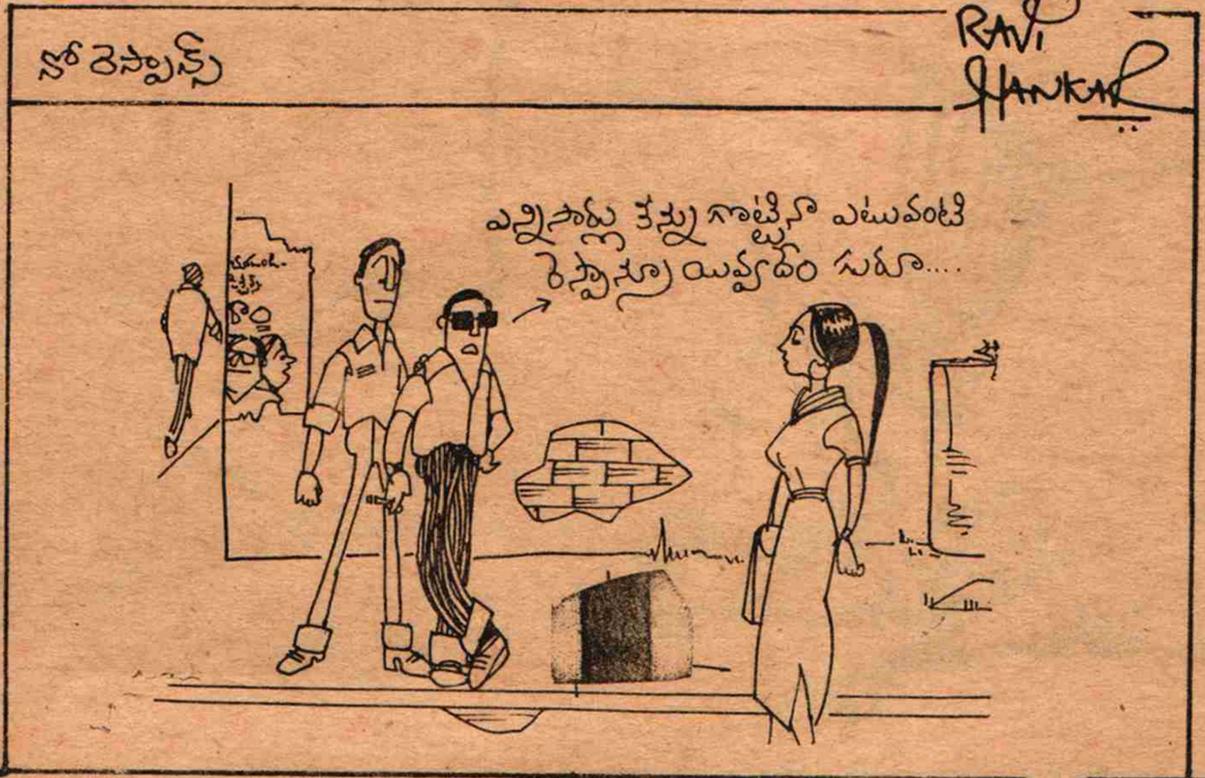
దిక్కులు పక్కటిల్లేలా శివుని కేక—
 గుండెలపై మూడు రంగుల జండాను అట్టి
 పెట్టి ఉంచిన గుండుసూదిని తుపాకి గుండు
 వెకిలించి వేసి లోపలికి దూసుకుపోయి—
 కేక గాలిలో గద్దకట్టి-ఎర్రగా గక్తంకారుచూ
 టవ్ .. టవ్.... టవ్.... బొట్లు... బొట్లు
 బొట్లు దారగా కారి.... మడుగు—

కూలిపో బోతున్న గుడిసె ముందు—
 టికిపోయిన ముసల్దాని ముంగిల్లో—
 కార్ల దిండు వచ్చి ఆగింది
 అరీదైన పెద్ద మనిషెవరో శివుడు
 అమరుడై పోయినందుకు ఆమెను ఓ దారుస్తూ
 తన ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నాడు.
 పోదో గ్రావర్లు ఒకటగా పోదోలు తీస్తు
 న్నారు

ఆమె కదింకా ఏమిటో అర్థంకాలేదు.
 అర్థం కాకముందే కారు, కార్లలో
 అరీదైన వ్యక్తులూ వెళ్ళిపోయారు.
 ఆమె....

ముదతలుపడ్డ కళ్ళతో—
 అప్పుడే ఎండిన ముతకబియ్యపు అన్నాన్ని-
 గిన్నెలో ఉన్నదాన్ని శివునికోసం ఊహిస్తూ—
 ఊరి చివరి తాటి తోపు అనకలి-తారురోడ్డు
 దిక్కు చూస్తోంది శివునికోసం.... రాని శివుని
 కోసం

చూస్తూనే ఆమె కళ్ళలో.
 వెనుదిరిగి వెళ్ళున్న కార్లు రేపిన దుమ్ము
 గుప్పన వడింది—
 ఆమె కళ్ళనిండా.... దుమ్ము .. పూర్తిగా. *

Ravi Shankar